

XIX. évfolyam, 20. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 20. szám, 2016

Megjelenik kéthetente
2016. október 19.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Közreműködő
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	7
Termelői és kikötői árak.....	12
Gabonapiaci információk.....	15
Olajnövény-piaci jelentés.....	17
Szójabab.....	17
Repcemag.....	17
Napraforgómag.....	18
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	20
Termelői és kikötői árak.....	24
Olajmagpiaci információk.....	26

Összefoglaló

A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése annak ellenére emelkedett október közepén a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*), hogy az USA agrárminisztériuma (*USDA*) legfrissebb terménypiaci jelentésében nem módosította számottevően a búza globális, 2016/2017. gazdasági évi kilátásaira vonatkozó várakozásait.

Az Európai Bizottság 7,3 millió tonna uniós búza kivitelét hagyta jóvá a 2016. július 1. – október 11. közötti időszakban, ami 17 százalékkal felülmúlta az előző év azonos időszakának exportját.

Javában zajlik a következő évi termést adó őszebúza-állomány vetése az északi féltekén. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) október 17-i tájékoztatása szerint a 993 ezer hektárra előirányzott terület (+5 százalék a betakarítotthoz képest) 36 százalékan végeztek a munkával a gazdák.

Az Európai Unióban belül Franciaországban a tavalyinál lassabb ütemben halad a kukorica betakarítása, a termőterület 23 százalékan végeztek a termelők a betakarítással október első dekádjában.

Magyarországon az FM tájékoztatása szerint az 1 millió hektár körüli terület 31 százalékaról közel 8,1 tonna/hektár hozam mellett takarították be a gazdák a kukoricát október 17-ig. Az idei kibocsátás meghaladhatja a 8 millió tonnát.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat közlése szerint az USA rekord szójababterméséről szóló előrejelzések hatására jelentősen esett a termény világpiaci ára augusztus vége és szeptember vége között.

Magyarországon befejeződött a repce vetése, 278 ezer hektáron (+9 százalék) került a földbe a vetőmag.

Az Európai Unióban jól halad a napraforgómag betakarítása, a délkeleti tagországokban szeptember végéig be is fejezték a gazdák a munkát. Magyarországon 1,86 millió tonna mag termett, ami mindenkorinak számít.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése annak ellenére emelkedett október közepén a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*), hogy az USA agrárminisztériuma (*USDA*) legfrissebb terménypiaci jelentésében nem módosította számottevően a búza globális, 2016/2017. gazdasági évi kilátásaira vonatkozó várakozásait. Az erősödést elsősorban az okozta, hogy a pénzügyi befektetők a nyitott eladási (*short*) pozícióik likvidálását megkezdték. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy a termények iránti kereslet az elmúlt hetekben befutott hírek alapján a vártnál akár élénkebb is lehet. Másrészt, az USA elnökválasztása kapcsán a pénzügyi volatilitással kapcsolatos aggodalmak is ösztönözték a folyamatot. Ezek áremelő hatását segítette a külkereskedelmi forgalom élénkülése. Egyiptom 120 ezer tonna romániai és 60 ezer tonna oroszországi búzát vásárolt november 11–20. közötti szállítással, miközben Algéria 450-500 ezer tonna, Szaúd-Arábia közel 600 ezer tonna búzát vásárolna a világpiacról. Az USA 10 millió tonna búzát értékesített a nemzetközi piacon a 2016/2017. évi szezon eddig eltelt időszakában (június 1. – október 6.), szemben az egy évvel korábbi 7,6 millió tonnával. Az észak-amerikai termény exportját ösztönözte, hogy október első felében a romániaiánál (180 dollár (USD)/tonna) és az oroszországinál (178 dollár/tonna) is olcsóbban adták fel az USA-ban megtermelt búzát (174 dollár/tonna). Az Európai Bizottság eközben 7,3 millió tonna uniós búza kivitelét hagyta jóvá a 2016. július 1.–október 11. közötti időszakban. Ez a volumen 17 százalékkal felülmúlta ugyan az előző év azonos időszakának kivitelét, azonban a 2016/2017. gazdasági év egészét tekintve az előzőhöz képest 6-10 millió tonnával kevesebb, 24-25 millió tonna uniós búza kerülhet a harmadik országokba. Mivel az EU idei búzakibocsátása 10 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbitól (137-143 millió tonna), a kivitel mérséklődése ellenére is számottevően, 3-4 millió tonnával, 10-11 millió tonnára apadhat az EU zárókészlete búzából 2017 nyarára.

Eközben javában zajlik a következő évi termést adó őszibúza-állomány vetése az északi féltekén. Az USA-ban az előirányzott terület 72 százalékán került a földbe a vetőmag október 17-ig. Ukrajnában az őszi búzát és a tritikálét összesen 4,9 millió hektáron, a tervezett terület

79 százalékán vetették el október közepéig (*APK-Info*). A franciaországi agrártárca (*FranceAgriMer*) tájékoztatása szerint az unió meghatározó termelőjénél a tavalyinál lassabban halad a munka, a tervezett terület mindössze 23 százalékán fejezték be a vetést, szemben a 2015. évi 34 százalékos aránnyal. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) október 17-i tájékoztatása szerint a 993 ezer hektárra előirányzott terület (+5 százalék a betakarítotthoz képest) 36 százalékán végeztek a munkával a gazdák.

A búza fronthavi jegyzése 153 dollár/tonnára erősödött a chicagói árutőzsdén október 13-ig. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) ezzel párhuzamosan 161 euró/tonnára nőtt a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában ellenben továbbra sem változott a malmi és a takarmánybúza jegyzése: előbbié 41 ezer forint/tonna, utóbbié 39,5 ezer forint/tonna volt a legközelebbi lejáratra vonatkozóan október közepén. A fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 41 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron értékesítették a termelők az étkezési, 39 ezer forint/tonna körüli áron a takarmánybúzát október első hetében.

Kukorica

Jóllehet a 2016/2017. gazdasági évben világszinten rekord, akár 1 milliárd tonnát is meghaladó kukoricatermés várható, a termény jegyzése 140 dollár/tonna közélébe emelkedett a chicagói árutőzsdén 2016. október első felében. Ennek oka a búzánál leirtakkal egyezik meg. Ezt segítette az USA előző évinél élénkebb kukoricaexportja. A szeptember elsején kezdődött 2016/2017. évi szezon eddig eltelt időszakában (október 6-ig) ugyanis kétszer annyi kukoricát (6,7 millió tonna) értékesített az észak-amerikai ország a nemzetközi piacon, mint egy évvel korábban. Az újtermést az előirányzott terület 46 százalékán takarították be az USDA október 17-i jelentése szerint, és 382 millió tonna (rekord!) várható. Oroszországban ezzel egy időben 1,1 millió hektárról (a termőterület 37 százaléka) 5,4 tonna/hektár hozam mellett 5,8 millió tonna kukorica került a tárolókba október közepéig (*APK-Info*). Az európai régió meghatározó kukoricaexportőreként számon tartott Ukrajnában 1,75 millió hektárról (41 százalék)

5,6 tonna/hektár hozam mellett 9,85 millió tonna kukoricát takarítottak be eddig. Az *USDA* az előbbinél összesen 14 millió tonna, utóbbinál 26 millió tonna kibocsátásra számít az idén. Az Európai Unión belül Franciaországban a tavalyinál lassabban halad a munka: a terület 23 százalékán végeztek a termelők a betakarítással október első dekádjában. Itt a nyári aszály okozott komoly kárt a növényállományban, így a 2015. évinél 11 százalékkal kevesebb, 12,3 millió tonna lehet a termés. Magyarországon az FM tájékoztatása szerint az 1 millió hektár körüli terület 31 százalékáról közel

8,1 tonna/hektár hozam mellett takarították be a termést október 17-ig. Az idei kibocsátás meghaladhatja a 8 millió tonnát.

A chicagói emelkedő trenddel szemben a párizsi áru-tőzsdén 158-159 euró/tonna körül stagnált a kukorica fronthavi jegyzése október közepén, ugyanakkor a BÉT-en a termés legközelebbi lejáratra szóló kurzusa 37-38 ezer forint/tonna közé ereszkedett. A fizikai piacon tonnánként átlagosan 36-37 ezer forint között forgott a takarmánykukorica október első hetében.

Agrárpolitikai Hírek

- Október 17-én megkezdte a 2016-os mezőgazdasági támogatások előlegeinek kifizetését a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH), az utalásokat Czerván György, a Földművelésügyi Minisztérium (FM) agrárgazdaságért felelős államtitkára és Gyuricza Csaba, az MVH elnöke sajtótájékoztatón indította el egy laptopról Tápiószőlőn. A kifizetések a SAPS (területalapú támogatás) előlegének utalásával indultak, az MVH összesen 11 jogcímre fizet előleget. A közvetlen támogatások kerete idén 415 milliárd forint, az átmeneti nemzeti támogatások összege 26 milliárd forint – mondta Czerván György. Ismertetése szerint a közvetlen támogatások közül a SAPS, a zöldítés, a kistermelők, a fiatal gazdálkodók, a tejhasznú tehéntartás, a hízottbika-tartás és az anyajuhtartás támogatásának előlegét fizetik ki, míg az átmeneti nemzeti támogatások közül az anyajuhtartás, a termeléstől elválasztott tejtámogatás, a termeléstől elválasztott hízott bika és a termeléstől elválasztott szarvasmarha extenzifikáció támogatásának előlegét folyósítják. Az államtitkár rámutatott: minden eddigénél több jogcímre fizetnek előleget (tavaly ez a szám 8 volt), és ennek az évnek az újdonsága, hogy a kistermelői támogatásra, illetve a fiatal gazdák támogatására jogosultak is részesülhetnek az előrehozott kifizetésekből. Hangsúlyozta azt is, hogy Magyarország azon kevés uniós tagállam közé tartozik, amelyik már az első lehetséges teljesítési napon elindítja a gazdák számára az előlegfizetést, és élen jár abban is, hogy él a legfeljebb 70 százalékos előlegfizetés lehetőségével. Czerván György kifejtette: a 70 százalékos elméleti maximum a gyakorlatban a teljes kifizetés körülbelül 55-60 százalékát jelenti előlegként, mert az elméleti összegből le kell vonni az előlegfizetés időpontjában

még ismeretlen csökkentési tényezőket. Az államtitkár a kifizetések kapcsán emlékeztetett rá: a Közös Agrárpolitika (KAP) a kifizetési összeg meghatározására a szeptember 30-i euróárfolyamot jelöli ki, ami 309,79 forint volt. Czerván György megjegyezte, hogy a 415 milliárd forint közvetlen támogatás mellé ebben az évben összesen 86,5 milliárd forint nemzeti agrártámogatás társul. Gyuricza Csaba kiemelte: Magyarország a gazdálkodók érdekében az idén bevezette az előzetes ellenőrzés intézményét, amely lehetőséget teremtett a hibás vagy hiányzó dokumentumokkal beadott kérelmek szankciómentes javítására, és ennek is köszönhető, hogy az idén több volt a hibátlan kérelem. Ez hozzájárul ahhoz, hogy többen kaphassanak a lehető legkorábban támogatást, előleg fizetésére ugyanis csak azokban a támogatási ügyekben van lehetőség, ahol az ellenőrzések befejeződtek – hívta fel a figyelmet az MVH elnöke. Gyuricza Csaba elmondta, hogy az előlegek kifizetése a SAPS utalásával kezdődött, és mintegy 60 ezer gazdálkodóhoz jut el, ami a 123 ezer jogosult mintegy fele. A SAPS teljes összege 2016-ban 127 milliárd forint. Az elnök emlékeztetett arra, hogy az uniós szabályozás értelmében az MVH a kifizetéseket jogcímenként külön utalja a jogosultak számlájára, így a SAPS és a zöldítés előlegét is külön-külön kapják a gazdálkodók. Jelezte: a zöldítés előlegét október 18-tól utalják, első körben 21 600 jogosulthoz 4,3 milliárd forint jut el a 125 milliárd forintból. Gyuricza Csaba kiemelte: év végéig a teljes agrártámogatási összeg csaknem felét kívánják eljuttatni a gazdálkodók számára. Az MVH elnöke felhívta a figyelmet, hogy minden támogatás esetében az előlegek fizetése november 30-ig folyamatos, a támogatásokat több részletben fizetik ki. Azt követően egészen

jövő év közepéig tartanak a kifizetések az ellenőrzések függvényében.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2016. 40. hét	2016. 40. hét/2016. 39. hét (százalék)	2016. 40. hét/2015. 40. hét (százalék)
Étkezési búza	41 184	102	86
Takarmánybúza	39 075	106	90
Takarmánykukorica	36 754	98	87
Takarmányárpa	37 497	110	93

HUF/tonna

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 10. 12.	2016. 10. 13.	2016. 10. 14.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. december	HUF/tonna	41 000	41 000	41 000
	Takarmánybúza	2016. december	HUF/tonna	39 500	39 500	39 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. december	EUR/tonna	160	161	164
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. december	USD/tonna	146	153	155

Megjegyzés: A takarmány búzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

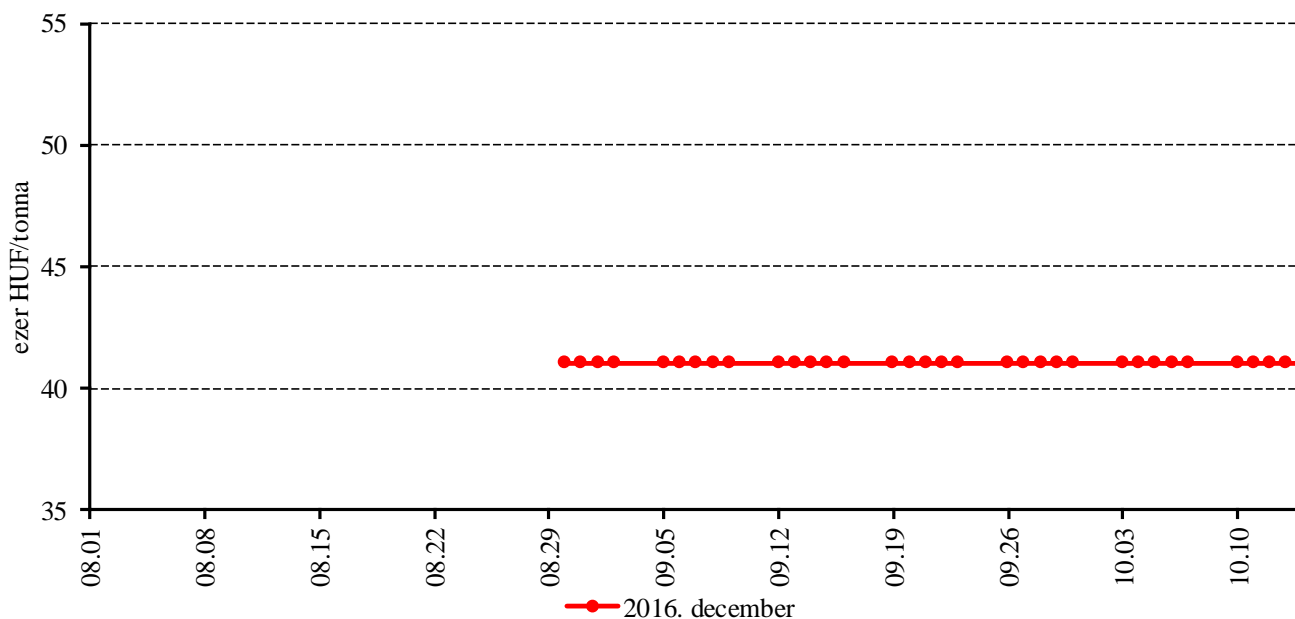
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 10. 12.	2016. 10. 13.	2016. 10. 14.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. november	HUF/tonna	37 600	37 800	37 800
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. november	EUR/tonna	158	158	160
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. december	USD/tonna	133	138	139

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

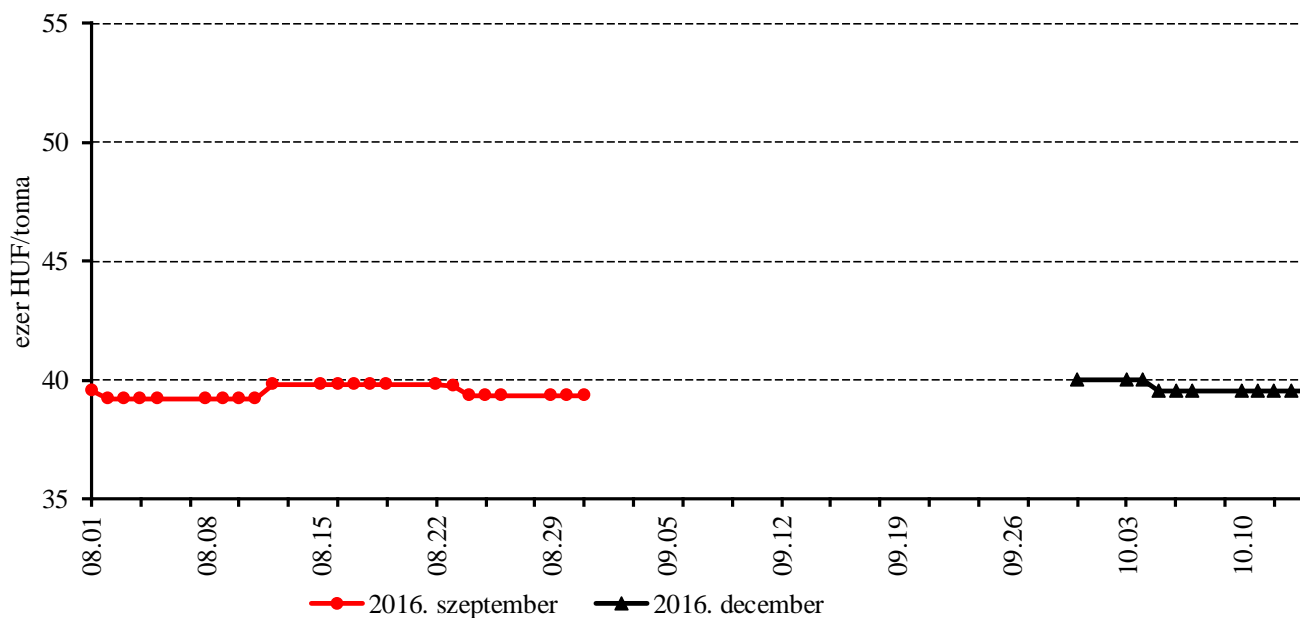
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

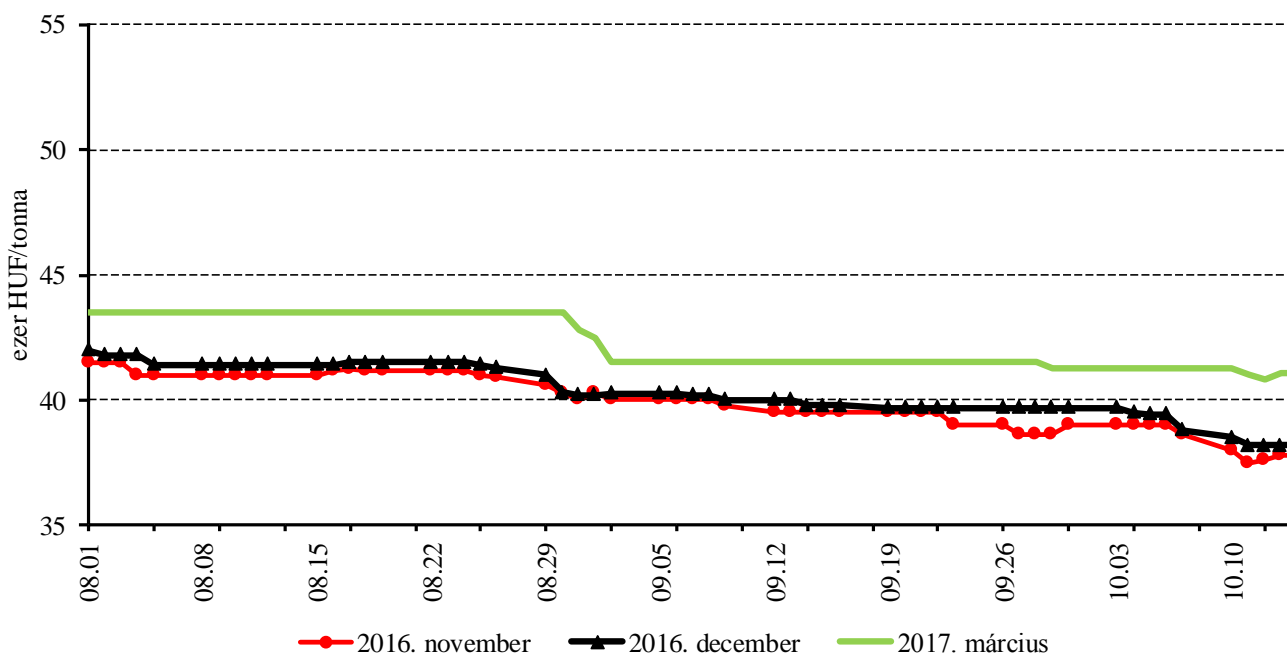
Megjegyzés: A malmi búzát 2016. augusztus 1–29. között nem jegyezték a BÉT-en.
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

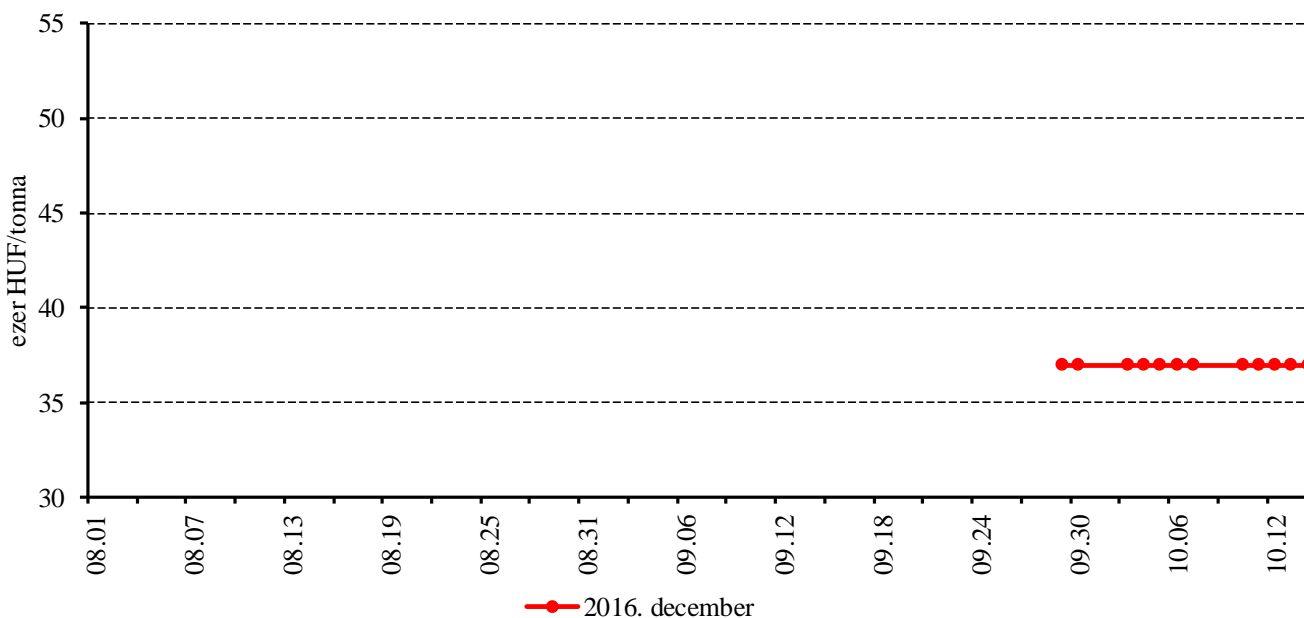
Megjegyzés: A takarmánybúzát 2016. szeptember 1–29. között nem jegyezték a BÉT-en.
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

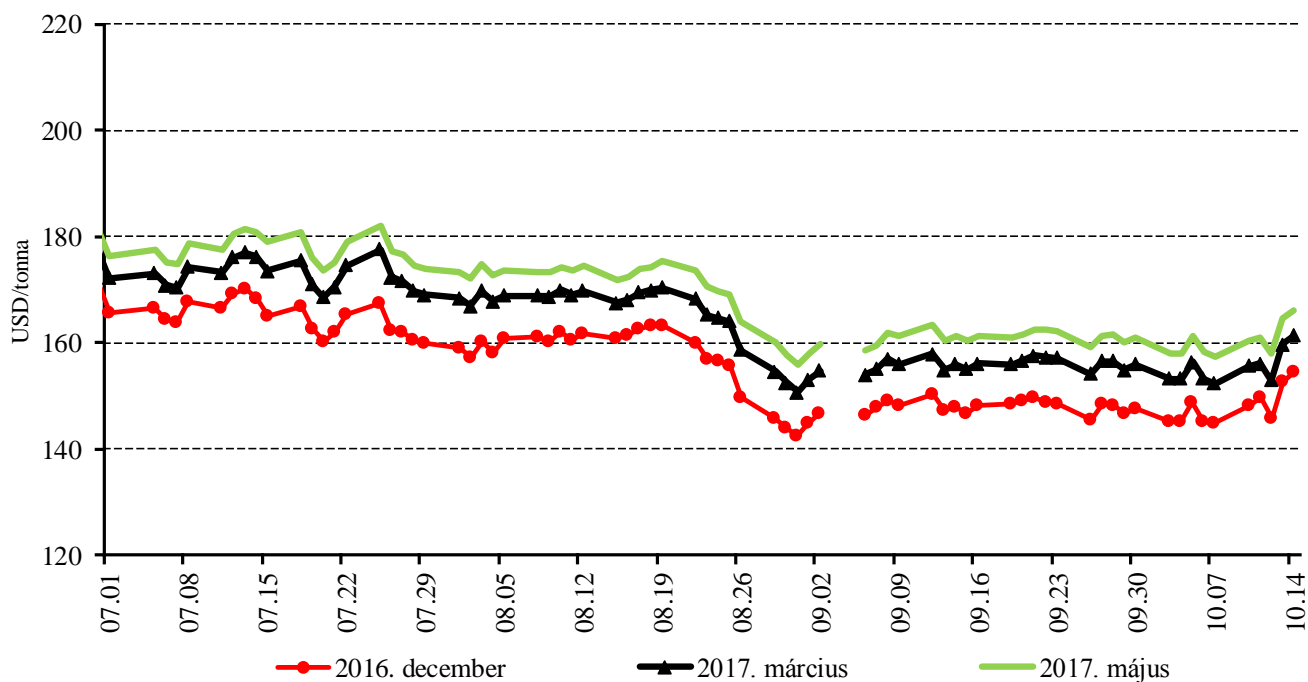
4. ábra: A takarmányárpa különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Megjegyzés: A takarmányárpát 2016. augusztus 1.–szeptember 28. között nem jegyezték a BÉT-en.

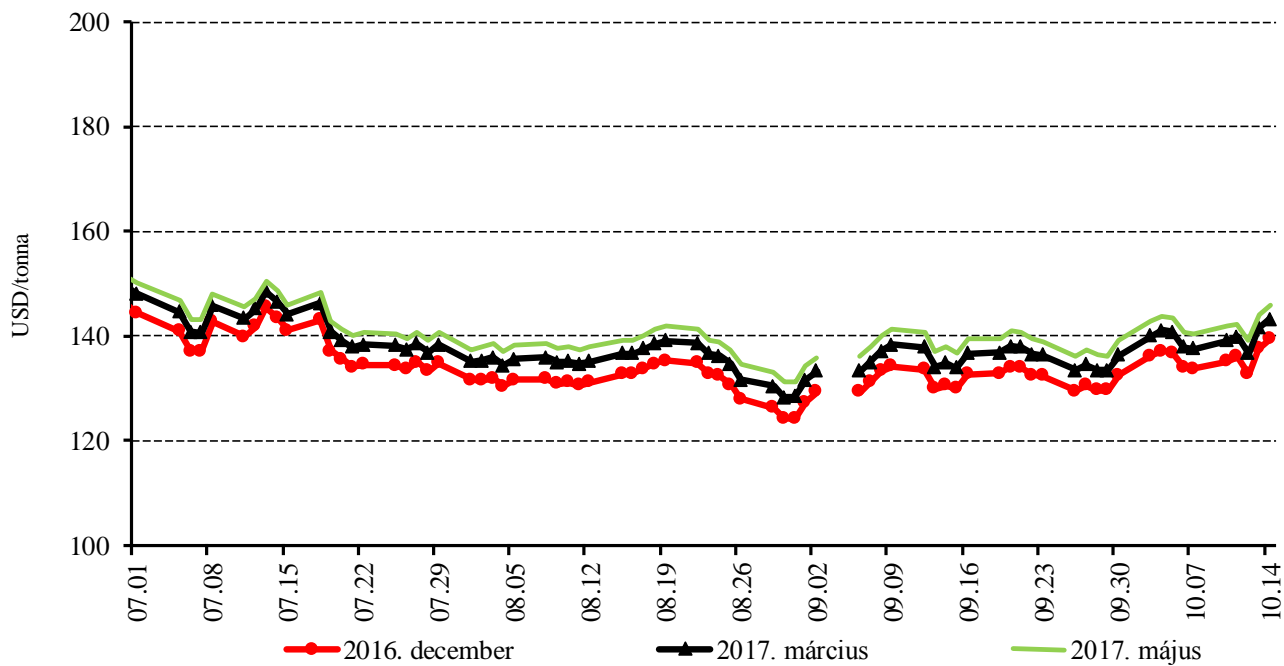
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

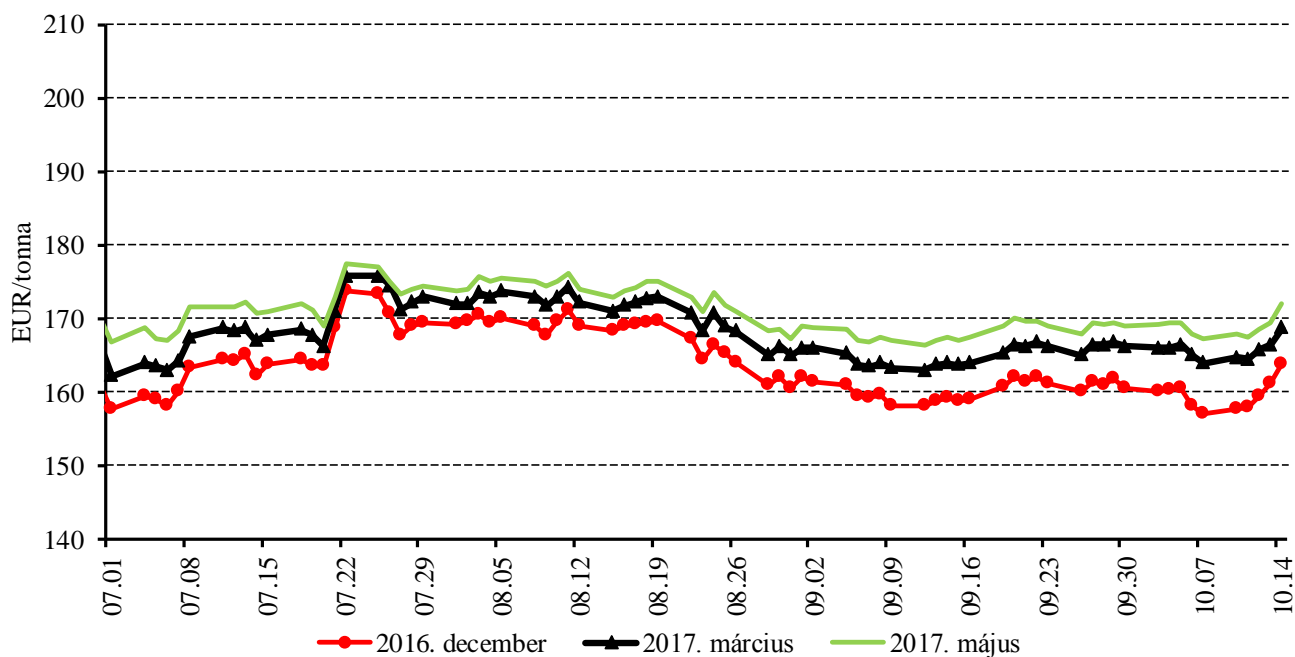
Forrás: CME Group

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

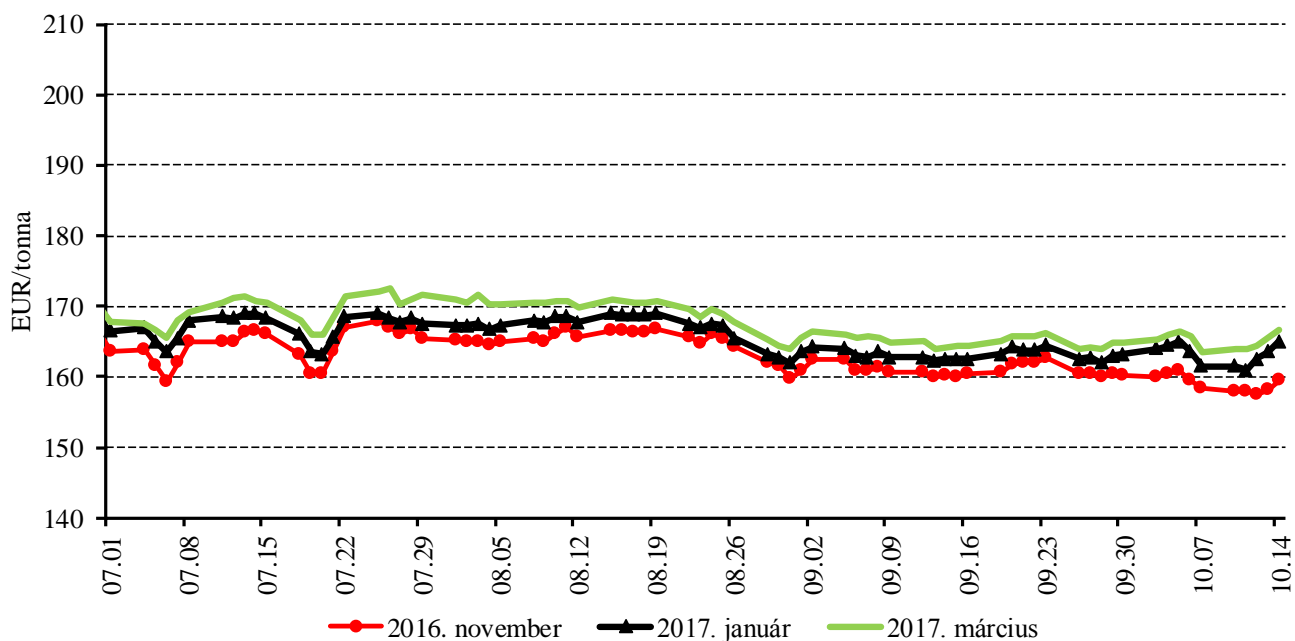
Forrás: CME Group

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. október 14.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. december	164	50 029	2016. december	155	42 875
2017. március	169	51 557	2017. március	161	44 730
2017. május	172	52 549	2017. május	166	46 074
2017. szeptember	174	53 008	2017. július	170	47 194
2017. december	177	53 924	2017. szeptember	176	48 679
2018. március	179	54 612	2017. december	182	50 453
KUKORICA					
2016. november	160	48 730	2016. december	139	38 649
2017. január	165	50 411	2017. március	143	39 674
2017. március	167	50 945	2017. május	146	40 395
2017. június	170	52 015	2017. július	148	41 071
2017. augusztus	174	53 084	2017. szeptember	151	41 792
2017. november	172	52 397	2017. december	154	42 665

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}		
		2016. 10. 07. (százalék)	2016. 10. 14. (százalék)	
Búza	2016. december	154,69	23,0	26,4
Kukorica	2016. december	139,44	–	–
Szójabab	2016. november	353,62	22,4	19,2
Szójadara	2016. december	331,26	23,5	22,2

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel ±15,8 százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. október 11.)

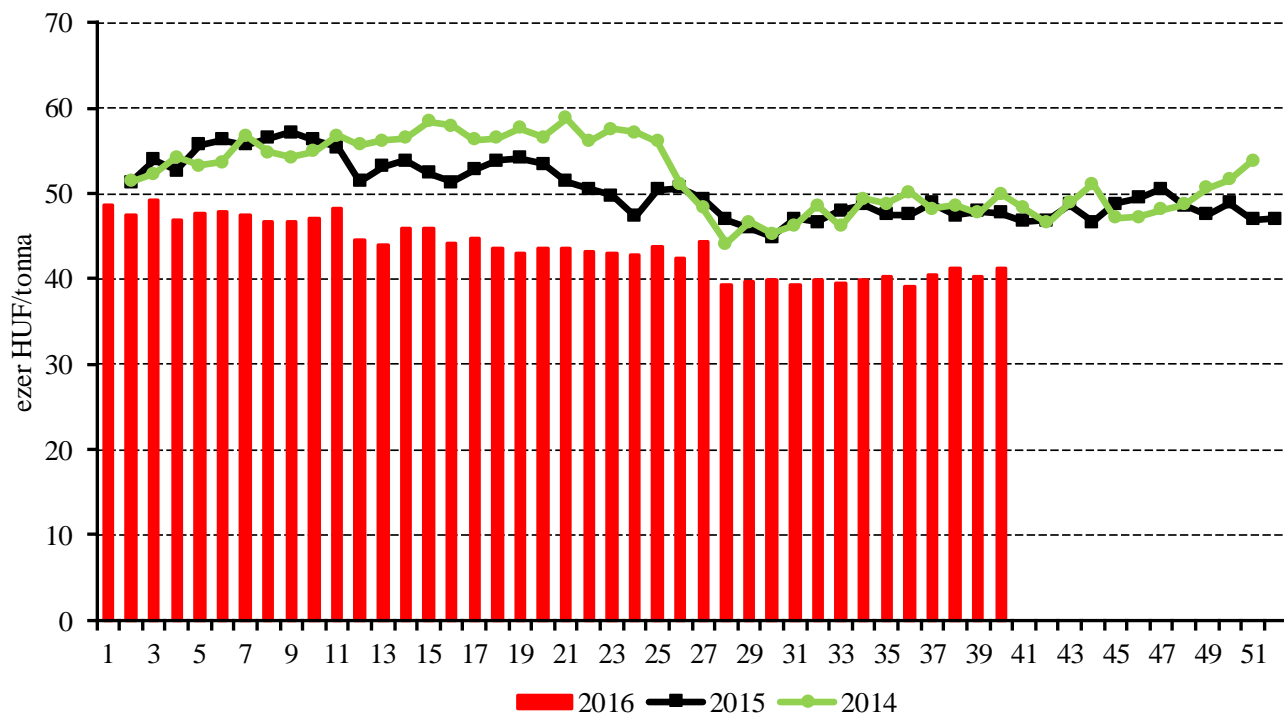
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	100 236	79 014	67 618	7 576	11 017	71 202	208 445	48 703	78 735	34 029	50 981
Kukorica	315 849	518 062	245 986	5 447	25 275	180 101	302 015	87 824	173 832	52 554	131 569
Szójabab	182 441	349 493	96 172	8 118	33 331	95 771	26 982	43 147	95 225	45 179	54 667
Szójadara	90 870	204 883	70 076	1 012	19 497	44 296	31 253	30 018	39 539	20 065	31 803

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

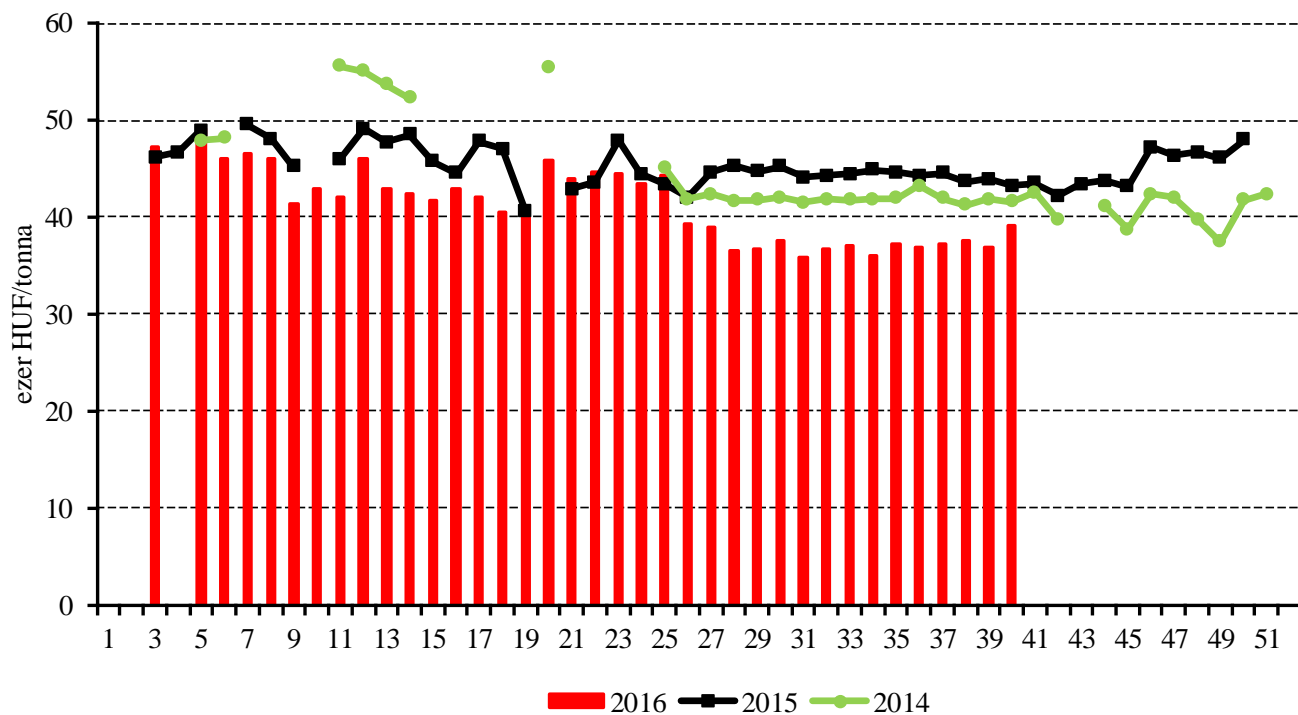
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

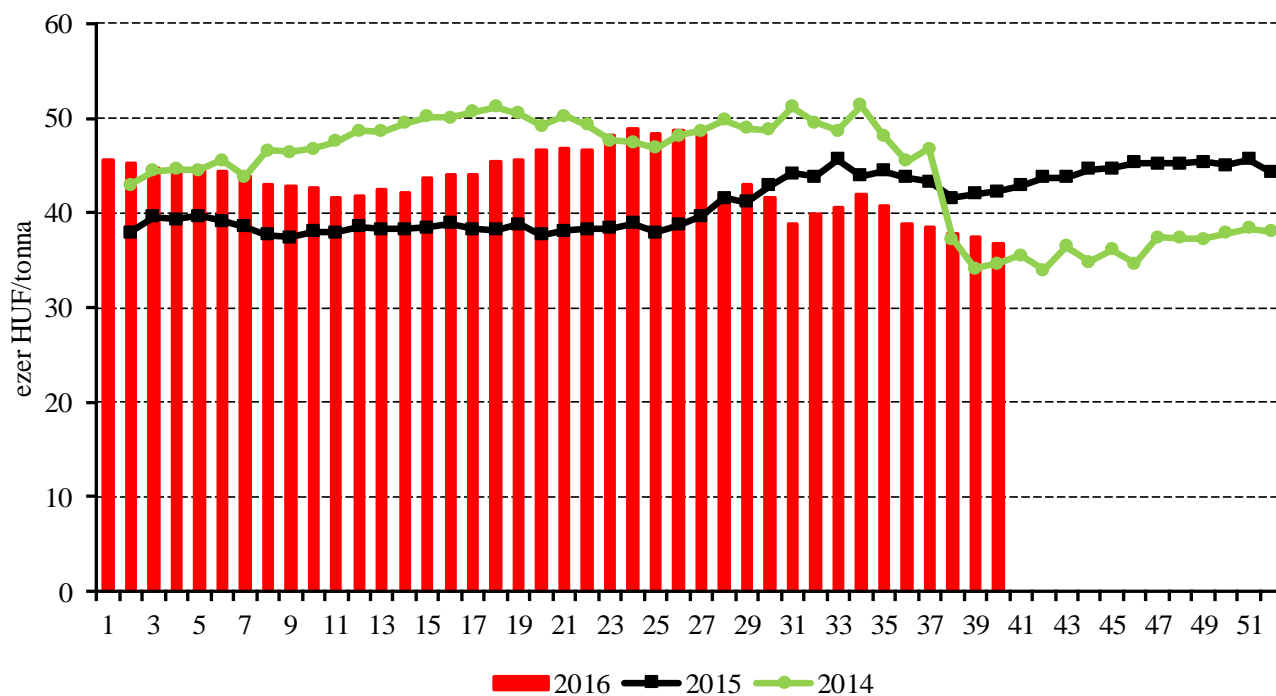
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

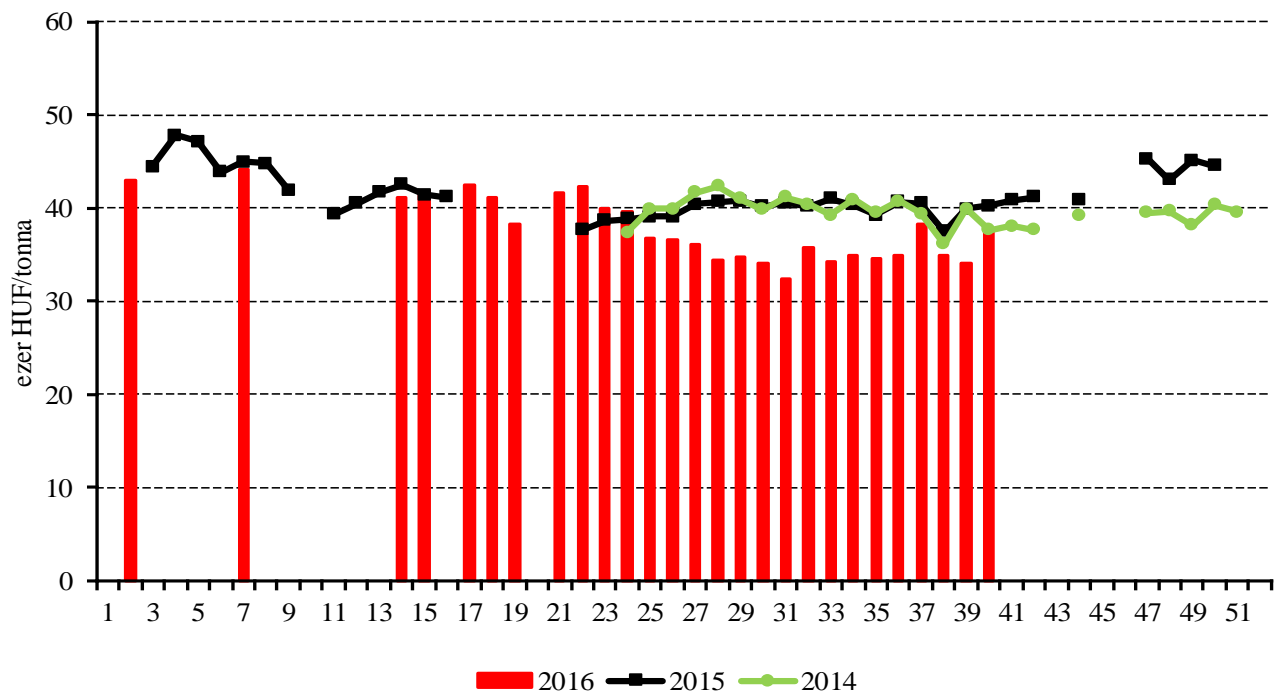
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára

	Mértékegység	2016.09.24.	2016.10.01.	2016.10.08.	2016.10.15.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	195	197	196	200
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	186	185	184	185
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	165	168	169	172
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	159	162	161	164
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	172	173	170	169
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	162	162	163	167
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	161	158	163	165
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	188	168	172	187
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	171	162	164	164
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	154	154	148	154
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	149	150	150	149
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	161	–	–	156

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: A gabonafélék európai termelői ára

		EUR/tonna			
		2016. 37. hét	2016. 38. hét	2016. 39. hét	2016. 40. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	133	128	128	123
	Németország, DEPSILO Hamburg	161	162	162	160
	Franciaország, DELPORT Rouen	157	162	161	n. a.
	Románia, DEPSILO Banat	122	124	125	124
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	155	157	157	160
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	145	147	148	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	139	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	139	138	138	138
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevna	138	135	135	134
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	170	163	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	136	135	134	136
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	118	118	118	118
	Németország, DEPSILO Hamburg	137	138	138	138
	Franciaország, DELPORT Rouen	130	132	132	n. a.
	Románia, DEPSILO Muntenia	n. a.	134	135	134
	Egyesült Királyság, FGATE	120	119	119	119

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2015. 40. hét	2016. 39. hét	2016. 40. hét	2016. 40. hét/ 2015. 40. hét (százalék)	2016. 40. hét/ 2016. 39. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 258	1 099	544	43	50
		HUF/kg	73	68	67	91	98
	zsákos	tonna	3 815	1 770	1 637	43	92
		HUF/kg	75	68	70	93	103
	zacskós	tonna	1 979	632	600	30	95
		HUF/kg	91	81	81	89	100
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	72	21	11	16	54
		HUF/kg	91	78	84	92	108
	zacskós	tonna	53	27	32	60	120
		HUF/kg	95	87	88	94	101
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	748	653	314	42	48
		HUF/kg	71	66	65	91	99
	zsákos	tonna	1 145	592	451	39	76
		HUF/kg	73	67	67	92	101
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	...	272	183	...	67
		HUF/kg	...	71	73	...	102
	zsákos	tonna	50	40	49	98	122
		HUF/kg	82	76	77	94	102
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	97	38	42	44	112
		HUF/kg	98	89	90	92	101

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. augusztus	2016. július	2016. augusztus	2016. augusztus/ 2015. augusztus (százalék)	2016. augusztus/ 2016. július (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 779	9 383	9 740	125	104
	HUF/tonna	91 551	92 017	90 913	99	99
Hízósertéstáp	tonna	6 751	6 921	8 225	122	119
	HUF/tonna	76 057	74 034	70 893	93	96

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január–július	2016. január–július	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	687,01	994,63	144,78
	10039000 Árpa, nem vető	345,09	324,34	93,99
	10059000 Kukorica, nem vető	3 084,42	1 605,88	52,06
Import	10019900 Búza, nem vető	93,22	90,90	97,51
	10039000 Árpa, nem vető	33,58	21,57	64,25
	10059000 Kukorica, nem vető	43,59	11,05	25,35

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2015. július 1.– 2015. október 13.	2016. július 1.– 2016. október 11.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	6 224	7 304	117
	Árpa	3 837	1 216	32
	Kukorica	509	664	130
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	1 172	809	69
	Árpa	213	264	124
	Kukorica	1 990	2 229	112

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		735	744	736	747	711	720
Felhasználás		711	736	721	734	705	713
Export		172	174	165	164	166	172
Import		172	174	165	164	166	172
Zárókészlet		240	248	218	231	218	225
KUKORICA							
Termelés		959	1 026	970	1 027	936	1 008
Felhasználás		958	1 019	968	1 019	936	966
Export		143	139	136	132	140	128
Import		143	139	136	132	140	128
Zárókészlet		210	217	208	216	248	290

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) rekord globális szójababtermést jelez előre a 2016/2017. gazdasági évre: az egy évvel korábbinál 20 millió tonnával több, 333 millió tonna bab betakarítására kerülhet sor. Noha az északi féltekén már kezdetét vette a betakarítás és továbbra is biztatóak a kilátások, a teljes kibocsátás felét adó déli féltekén csak hónapok múlva kezdődik az aratás, így a jelenlegi várakozások akár számottevően is módosulhatnak. A világ legnagyobb termelőjénél, az USA-ban 116 millió tonna termést várnak a szakértők, és az október 17-i adatok szerint a termőterület 62 százalékan már végeztek a betakarítással.

Az Európai Unióban is kezdetét vette a szójabab betakarítása szeptember végén. A *Tallage* piacelemző vállalat szerint az egy évvel korábbihoz hasonlóan 2,3 millió tonna lehet az idei kibocsátás. A legnagyobb termelőnél, Olaszországban a termőterület 10 százalékos zsugorodását vélhetően nem képes kompenzálni a hozam kismértékű javulása (3,43 tonna/hektárra), így a 2015. évinél 9 százalékkal kisebb, vagyis 1 millió tonna szójababtermésre van kilátás. Franciaországban az egy évvel korábbinál 10 százalékkal nagyobb területről, 2,73 tonna/hektár átlagterméssel 366 ezer tonna szójababot takaríthatnak be a gazdák. A termőterület és a hozam növekedése (2,13 tonna/hektárra) Romániában a kibocsátás 23 százalékos bővülését eredményezheti, így 258 ezer tonna kerülhet le a földekről az idén. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint a gazdák a 61 ezer hektárra előirányzott terület 85 százalékaról csaknem 3 tonna/hektár hozam mellett már 154 ezer tonna babot takarítottak be október 17-ig. A francia szakértők összesen 181 ezer tonna szójababtermést várnak, ami 23 százalékos növekedést jelentene a 2015. évihez viszonyítva.

A *Tallage* közlése szerint az USA rekord szójababterméséről szóló előrejelzések hatására jelentősen esett a termény világpiaci ára augusztus vége és szeptember vége között. Az USA-ból származó termény szeptemberi-októberi exportára (*FOB*) 46 dollárral (*USD*), 386 dollár/tonnára zuhant, míg a novemberi-májusi szállítványokat az egy hónappal korábbinál

24-32 dollárral olcsóbban, tonnánként 413-417 dollárért adták fel szeptember végén. A Brazíliából szeptemberben exportált tételek kikötői ára 35 dollárral 403 dollár/tonnáig, a 2017. évi termésé (márciusi és májusi határidők) 15-20 dollárral 375-376 dollár/tonnáig gyengült ezalatt. A brazíliainál olcsóbban, azonban az USA-ból származónál drágábban, tonnánként 390 dollárért (-27 dollár augusztushoz képest) értékesítették a kereskedők a 2016. szeptemberi-októberi szállítási határidőre vonatkozóan az argentinai szójababot szeptember végén. A legversenyképesebb áru a piacon az ukrainai újtermés, amelynek szeptemberi-októberi exportára 33 dollárral 375 dollár/tonnára esett ugyanebben az összehasonlításban.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 350 dollár/tonna körül hullámozott a szójabab fronthavi jegyzése október első felében.

Repcemag

A *Tallage* francia piacelemző vállalat október eleji jelentésében elsőként tette közzé az Európai Unió idei repcevetésére vonatkozó előrejelzését. Eszerint az EU-ban 6,7 millió hektáron vetették el a gazdák a repcemagot 2016 őszén, szemben az idei 6,5 millió hektár betakarított területtel. A terület növekedését az olajmag búzával szembeni versenyképességével magyarázzák a szakértők. Az Európai Unióban változó kondíciók mellett indult az idei vetés. Európa keleti és északi területein közel ideális feltételek között kezdtek meg a munkát a termelők, miközben a kontinens középső részén, Németországban, Lengyelországban és a balti államokban a száraz körülmények nehezítették a folyamatot. Franciaországban a 2016/2017. gazdasági évihez képest 7 százalékkal csökkent a növény vetésterülete. Magyarországon az FM október 17-i tájékoztatása szerint az előirányzott 278 ezer hektáron (+9 százalék) befejeződött a repce vetése. Mindeközben Ukrajnában is végeztek a munkával, 738 ezer hektáron, az egy évvel korábbinál csaknem 25 százalékkal nagyobb területen került a földbe a vetőmag.

A fizikai piacon a *Neussba* és *Rostockba* szállított repcemag ára 10-10 euróval, 380 euró/tonnára és 373 euró/tonnára nőtt az egy hónappal korábbihoz képest szeptember végére., *Hamburgba* 381 euró/tonna

importáron (*C&F*) (+2 euró) érkezett repcemag szeptember végén. A franciaországi *Rouen*-ban 376 euró/tonna volt a termény ára (+2 euró), míg *Moselle*-ből 378 euró/tonna áron (*FOB*) hajózták ki a repcemagot (+1 euró). Bulgáriában az augusztusnál 4 euróval fizettek többet a vevők a terményért szeptember végén: tonnánként 384 euróba került. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint 115 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott az újtermés október első hetében.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a szűkös készletek és a 2015. évinél gyengébb uniós termés miatt 390 euró/tonna közelébe emelkedett a repcemag fronthavi jegyzése október közepéig. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 107 ezer forint/tonnán stagnált az újtermés kurzusa ugyanekkor.

Napraforgómag

Az Európai Unióban jól halad a napraforgómag betakarítása, a délkeleti tagországokban szeptember végéig be is fejezték a gazdák a munkát. Magyarországon a 631 ezer hektárra előírányzott terület 99 százalékáról takarították be a termelők az olajmagot a Földművelésügyi Minisztérium október 17-i tájékoztatása szerint. Az 1,86 millió tonna termés mindenkori rekordnak számít. A 2015. évinél legalább 19 százalékkal nagyobb kibocsátással hazánk az EU legnagyobb napraforgómag-termelőjévé vált. A magyarországitól kissé elmaradó, 1,8 millió tonna termést arattak Romániában és Bulgáriában. Franciaországban az egy évvel korábbihoz hasonlóan 1,2 millió tonna lehet a mennyiség. A hektáronkénti hozam tekintetében

3 tonna/hektárral Horvátország és Magyarország vezet a sort, jöllehet előbbi a 40 ezer hektáros termőterületével a legkisebb termelő tagországok közé sorolható. A többi meghatározó termelő tagországban ennél jóval alacsonyabb hektáronkénti átlagtermésre van kilátás: Romániában 1,8 tonna/hektár, Bulgáriában 2,2 tonna/hektár, Franciaországban 2,0 tonna/hektár lehet a *Tallage* várakozásai szerint. Összességében az Európai Unióban 4,2 millió hektárról (+1 százalék) 2,0 tonna/hektár (+9 százalék) hozam mellett 8,3 millió tonna (+9 százalék) napraforgómagot takaríthatnak be a gazdák 2016 őszén.

A termény amszterdami kikötői ára 410 dollár/tonna (*CIF*) maradt szeptember végén is, mialatt *Bordeaux*-ban 403 dollár/tonnáért (*FOB*; az augusztus végihez képest +3 dollár) talált vevőre. Ukrajnában 390 dollár/tonna (*FOB*) exportár mellett adták fel a terményt (+8 dollár), miközben a termelői ár 25 dollárral 378 dollár/tonnára nőtt. Az olajmag argentinai exportára 380 dollár/tonna (*FOB*) maradt (*Tallage*). A napraforgóolajat október elején tonnánként 770 dollárért (*FOB*) hajózták ki az ukrainai kikötőkből. A feldolgozott termék 820 dollár/tonna importáron (*CIF*) érkezett a rotterdami kikötőbe ugyanekkor (*APK-Info*).

Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 98 ezer forint/tonna szinten jegyezték a napraforgómagot a legközelebbi lejáratra vonatkozóan október első felében. A fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 100 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag október első hetében, az egy évvel korábbinál 7 százalékkal olcsóbban.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

	2016. 40. hét	2016. 40. hét/2016. 39. hét (százalék)	2016. 40. hét/2015. 40. hét (százalék)
Napraforgómag	100 060	100	94
Repcemag	114 608	–	105

HUF/tonna

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

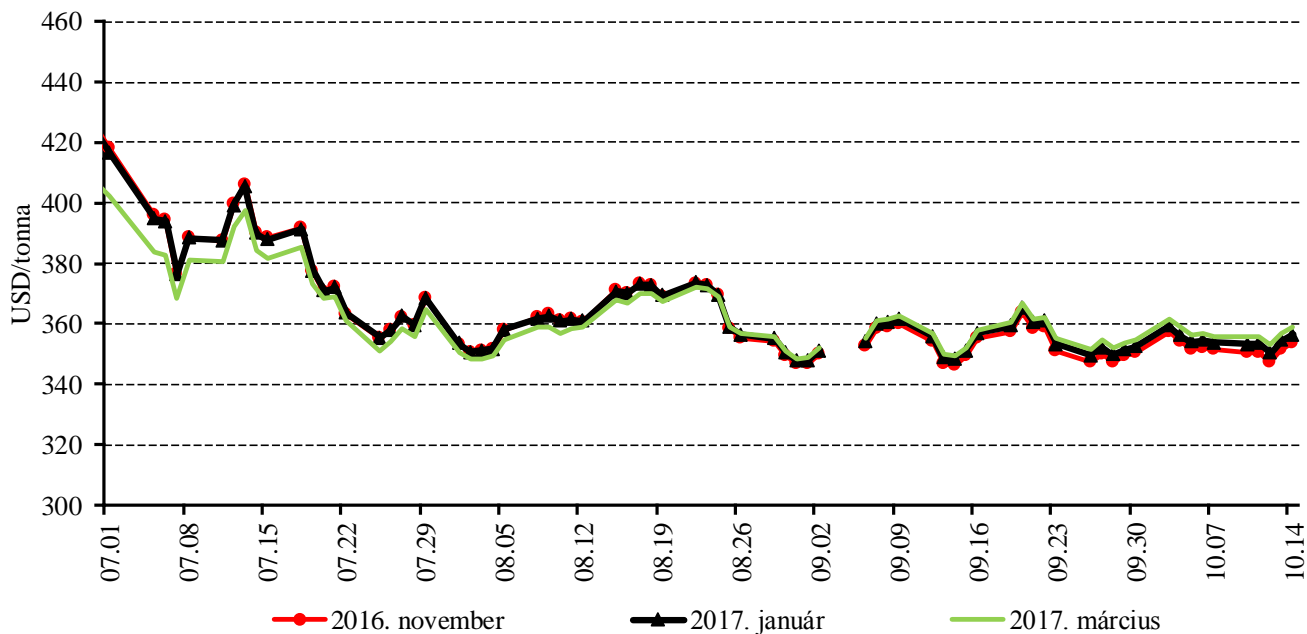
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 10. 12.	2016. 10. 13.	2016. 10. 14.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2016. november	HUF/tonna	98 000	98 000	98 200
	Repcemag	2016. november	HUF/tonna	107 000	107 000	107 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2016. november	EUR/tonna	384	386	389
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2016. november	USD/tonna	347	351	354

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

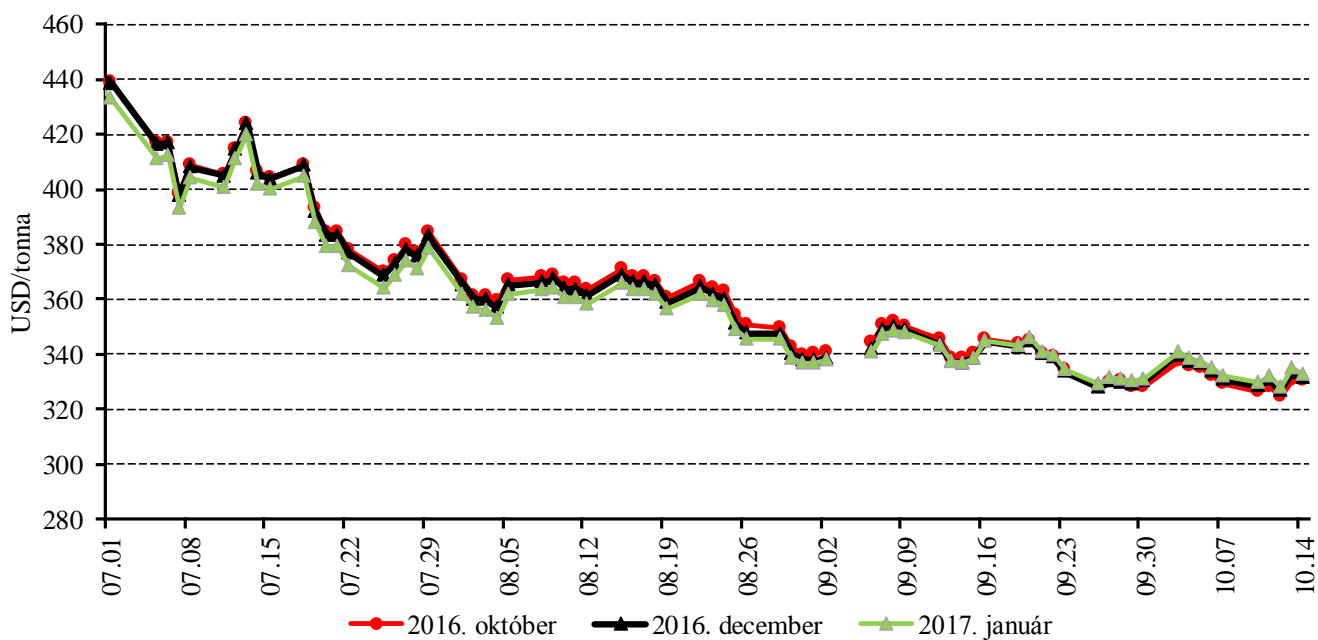
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

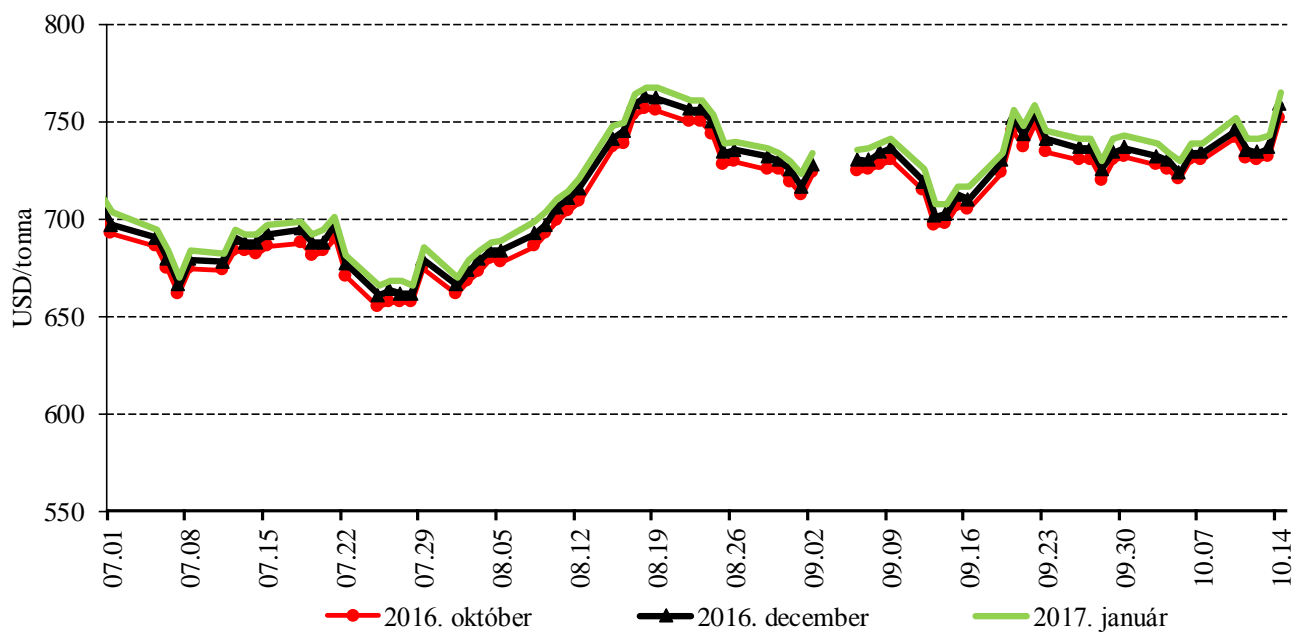
Forrás: CME Group

14. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

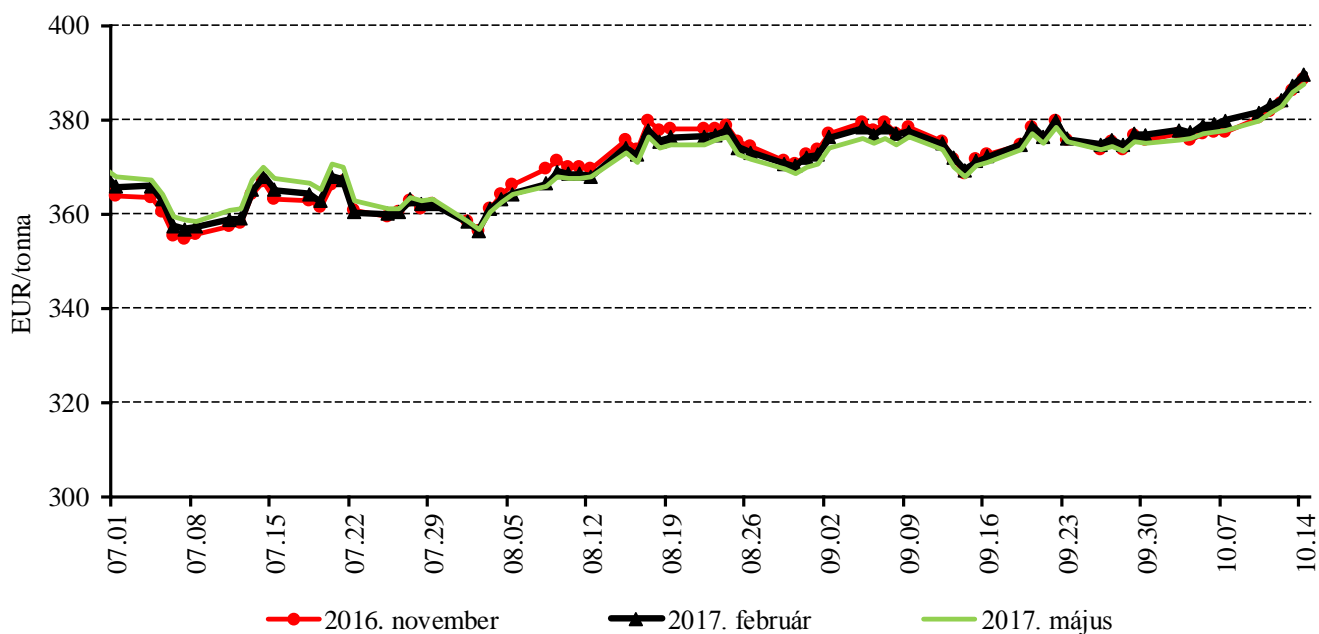
Forrás: CME Group

15. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

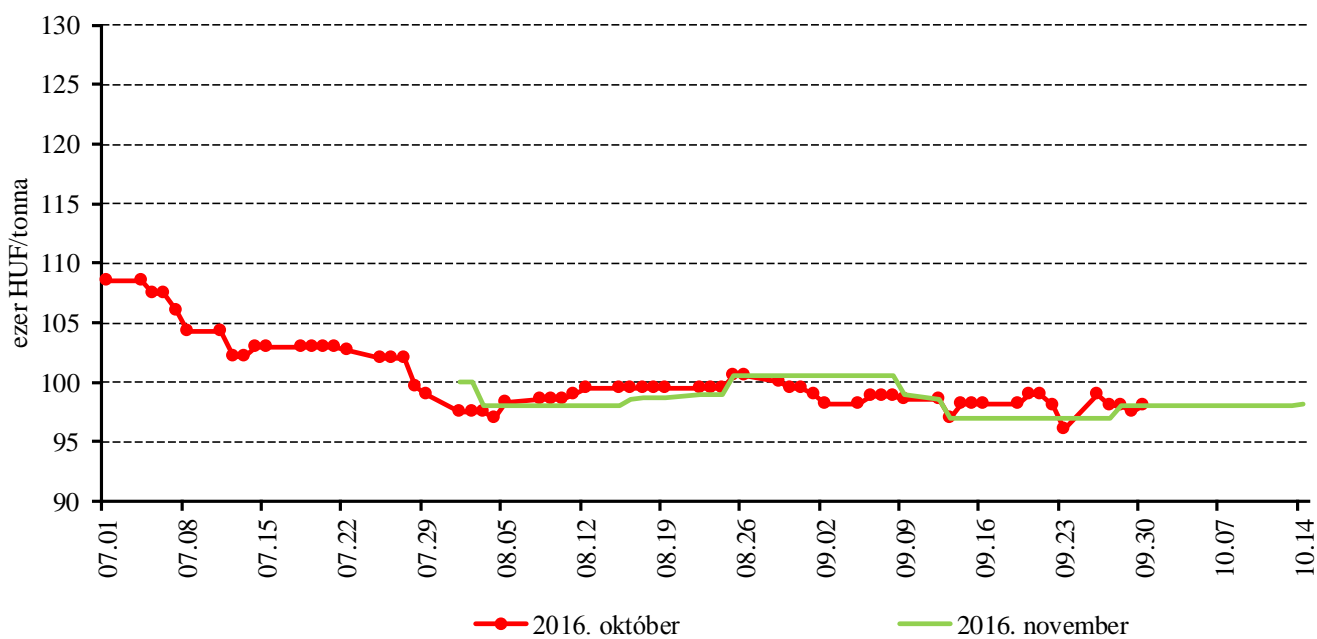
Forrás: CME Group

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

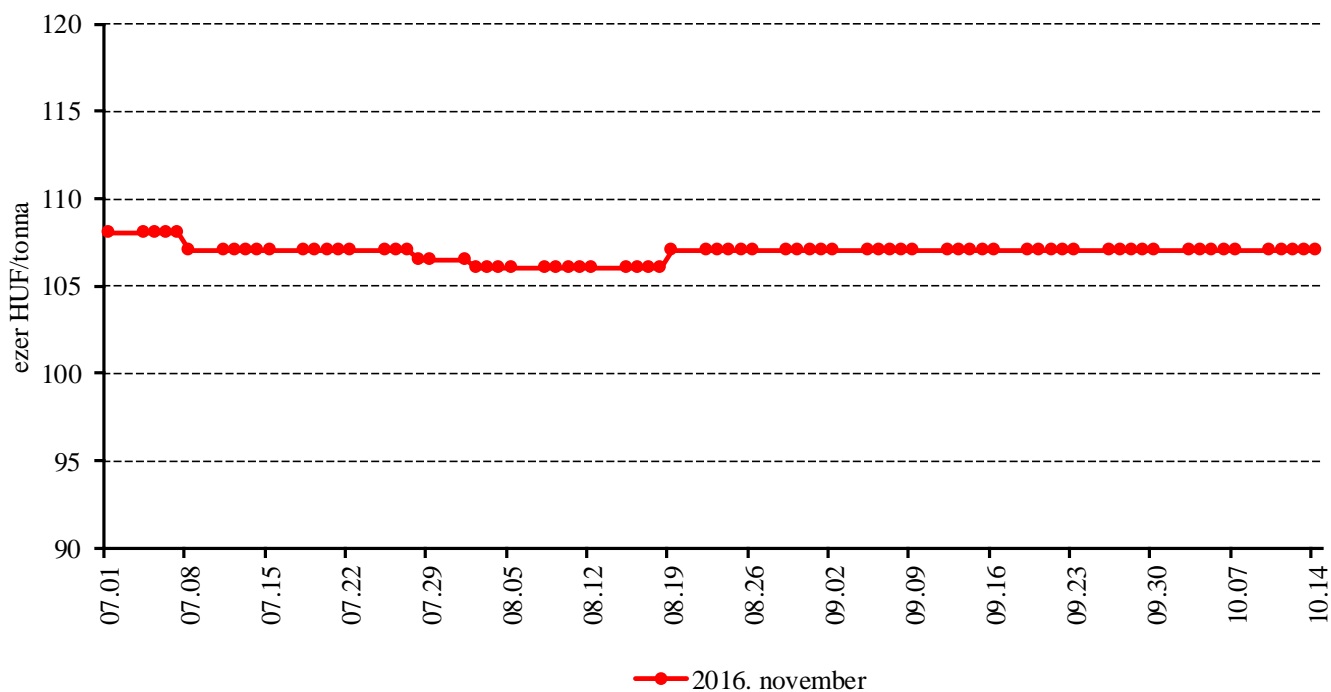
Forrás: Euronext

17. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

18. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. október 14.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2016. november	389	118 695
	2017. február	390	119 076
	2017. május	388	118 389
	2017. augusztus	372	113 501
	2017. november	373	114 035
	2018. február	376	114 952
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2016. november	354	98 013
	2017. január	356	98 808
	2017. március	359	99 418
	2017. május	361	100 153
	2017. július	364	100 823
	2017. augusztus	363	100 724
SZÓJADARA	2016. október	330	91 571
	2016. december	331	91 815
	2017. január	333	92 212
	2017. március	334	92 702
	2017. május	337	93 343
	2017. július	339	93 891

Forrás: Euronext, CME Group

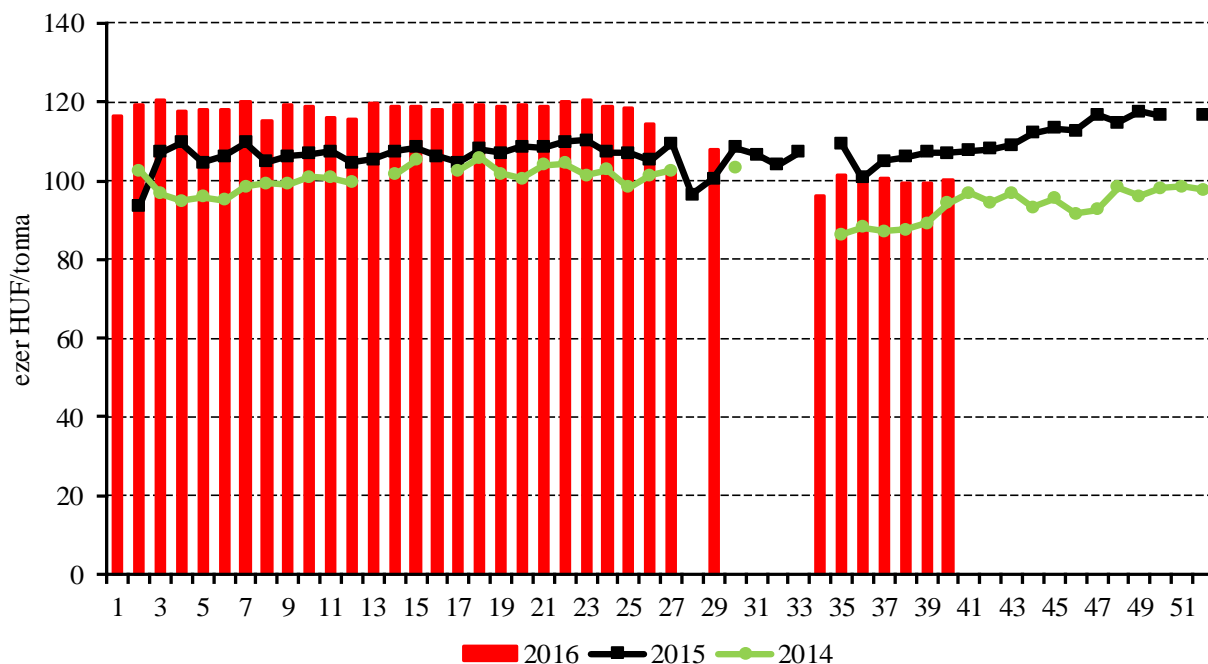
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. október 11.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	720	219 110
Napraforgóolaj (finomított)		853	259 433
Szójaolaj (nyers)		738	224 436
Szójaolaj (finomított)		788	239 652
Napraforgódara	Ausztria	175	53 408
Repcedara		205	62 564

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

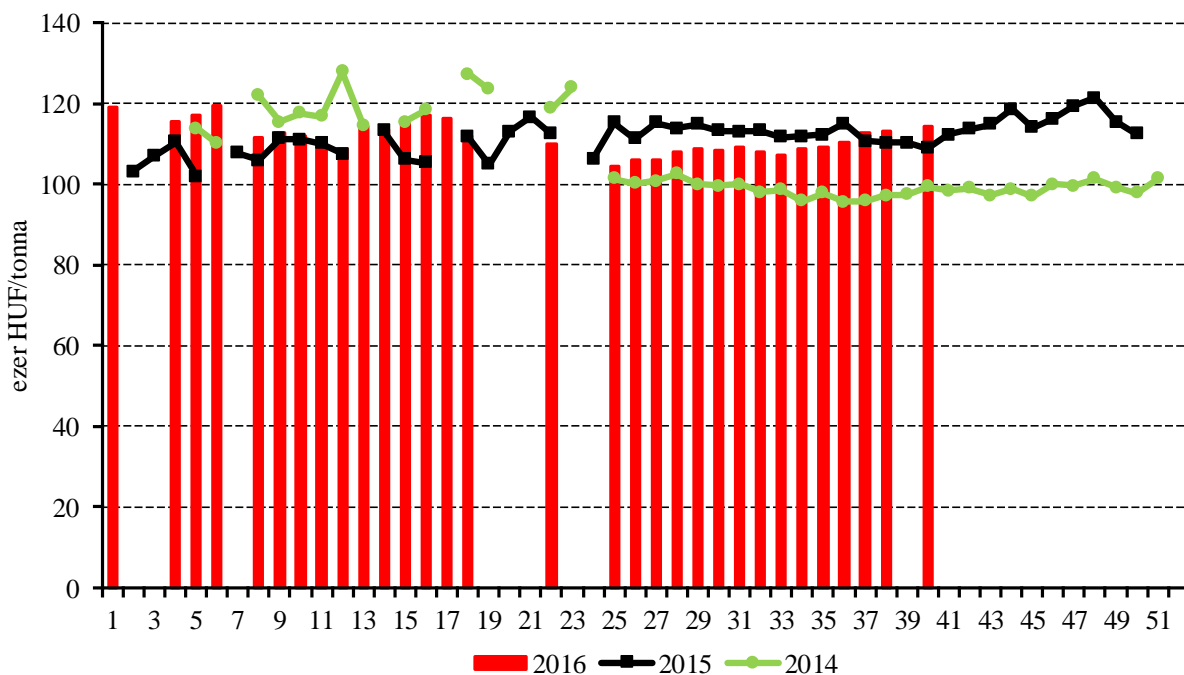
Termelői és kikötői árak

19. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

20. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2016.09.24.	2016.10.01.	2016.10.08.	2016.10.15.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	397	383	387	391
		Brazília FOB	405	406	410	412
		EU CIF, USA-ból	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		EU CIF Brazíliából	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	388	378	390	381
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
OLAJ	EU FOB	847	836	839	844	
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	n. a.	378	n. a.	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA	Franciaország CIF	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	185	185	185	190
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	755	n. a.	n. a.	n. a.	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Tallage

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. 40. hét	2016. 39. hét	2016. 40. hét	2016. 40. hét/ 2015. 40. hét (százalék)	2016. 40. hét/ 2016. 39. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	2 023	...	223	11	...
	HUF/tonna	236 451	...	231 052	98	...
Napraforgódara	tonna	6 624	4 071	3 501	53	86
	HUF/tonna	60 777	55 395	55 509	91	100
Nyers repceolaj	tonna	843
	HUF/tonna	217 608
Repcedara	tonna	1 316	1 317	827	63	63
	HUF/tonna	71 118	62 550	61 674	87	99

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

		2015. január–július	2016. január–július	Változás (százalék)
ezer tonna				
Export	1205 Repcemag	283,27	244,46	86,30
	1206 Napraforgómag	221,70	235,24	106,11
	2304 Szójadara	51,12	58,43	114,30
Import	1205 Repcemag	54,00	54,39	100,72
	1206 Napraforgómag	44,19	36,91	83,51
	2304 Szójadara	262,11	254,99	97,28

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagnérlege

	millió tonna					
	USDA		Oil World		Tallage	
	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	313	333	313	331	313	329
Felhasználás	315	329	316	333	317	328
Export	133	139	135	136	134	140
Import	132	136	133	138	134	140
Zárókészlet	75	77	82	81	79	80
REPCEMAG						
Termelés	70	68	64	61	68	66
Felhasználás	70	69	64	61	68	67
Export	15	14	14	15	14	14
Import	15	14	15	14	14	14
Zárókészlet	6	5	6	6	6	5
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	40	44	42	46	41	46
Felhasználás	40	44	42	46	41	45
Export	2	2	2	2	2	2
Import	2	1	2	2	2	2
Zárókészlet	2	2	3	3	3	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

